

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Mateřská škola Brno, Jihomoravské nám.5, příspěvková
organizace

Pro období září 2011 – srpen 2015

Č.j.509/2011

8.8.2011

Obsah školního vzdělávacího programu

1. název, motto, vize, cílová skupina	str.3-4
2. identifikační údaje	str.5-6
3. charakteristika školy	str.7
4. filosofie školy a její cíle	str.8-11
5. organizace vzdělávání	str. 12-15
6. charakteristika ŠVP	str. 16-17
7. podmínky vzdělávání	str.18-23
8. obsah vzdělávání	str.24-36
9. zásady práce ve třídě	str.37-38
10. evaluace	str.39-44
11. přílohy	str.45

1.

Název: Společně objevujeme svět

Motto: Vážím si sebe i druhých

Vize:

Vše poskytující a vše rozvíjející ostrov klidu a pohody. Klidná mateřská škola plná pohody s možnostmi vytvořit optimální podmínky pro individuální rozvoj dětské osobnosti na základě pedagogické diagnostiky a spolupráce s rodinou a s odborníky /dětský lékař, logoped, psycholog/. Škola, která připraví dítě ke vstupu do základní školy jakéhokoliv zaměření na základě sebepoznání, samostatnosti a schopnosti spolupráce. Na základě individuálního přístupu, který máme jako základní kámen ŠVP chceme vést děti k samostatnosti a volnosti při rozhodování o činnostech, ke spolupráci s kamarády, k sebeuvědomění a jasnému formulování svých přání, požadavků, pocitů kladných i záporných.

Chceme být členy Asociace daltonských škol, protože odtud čerpáme inspiraci a zde můžeme konzultovat naše problémy, chceme plně využívat nabídky seminářů.

Jako největší úkol si klademe zapojení rodičů do tvorby ŠVP a i dětí do tvorby TVP.

Cílová skupina:

Mateřskou školu navštěvují děti od tří do sedmi let. Děti jsou rozděleny do sedmi tříd.

Specifika:

1. třídy předškoláků s odklady školní docházky a třídy věkově smíšené /3-5 let/
2. část dětí ze staré zástavby, většina dětí ze sídliště
3. narůstající počet dětí vietnamské menšiny

2. Identifikační údaje

Název orgánu: Mateřská škola Brno, Jihomoravské
nám.5, příspěvková
organizace
Škola je fakultní MŠ Masarykovy
univerzity, je členem
Asociace českých daltonských škol a
Klubu Komenský o.s.

Kontaktní adresa: Jihomoravské nám.5
62700 BRNO

Tel.: 545217331 ředitelna
515536393 Myšičky, Medvídci, Krtečci – Jm.n.3
545219827 Broučci, Kuřátka
545219826 Klokánci, Delfinci
545217328 ekonomka
545217289 školní jídelna

mobil: 736 766 606

e-mail: msjihomor5@volny.cz

www.msjihomor5.cz

Zřizovací listinou č.1/1993 ze dne 8.11.93 vydanou ÚMČ
Brno Slatina se dnem 1.1.94 zřizuje MŠ Jihomoravské nám.5,
Brno jako příspěvková organizace.

IČO: 49465571

Ředitelka MŠ: Bc. Marcela Havlíčková jmenována dekretem
ŠÚ Brno

1.1.92

Č.j. 206/91 ze dne 3.12.91 s účinností od

22.6.00

a dekretem ŠÚ Brno Č.j.1612/00/J.ř. ze dne

s platností od 1.7.00

Zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno- Slatina

Brno Město

IČO: 44992785

Tel.: 533433573

3. Charakteristika školy

Mateřská škola je sedmi třídní, umístěná v okrajové městské části Brno – Slatině. Škola je umístěna ve dvou účelových budovách stavěných v roce 1982 v sídlištní zástavbě a blízkosti další mateřské školy a školy základní. Slatina je ze všech stran obklopena dálnicemi silnicemi a průmyslovou zónou. Z původní zástavby zde zůstala jen malá část. Ve výstavbě nových bytů se stále pokračuje.

S dětmi pracuje 14 pedagogických pracovníků,⁷ provozních zaměstnanců a každý rok se mění počet asistentů pedagogů.

Obě budovy byly v předešlých letech zcela zrekonstruovány – výměna oken, zateplení, fasády, opravy vodovodních rozvodů, elektroinstalace, regulace topení.

Z polohy školy a jejího okolí vyplývá, že největší důraz v příštích letech by měl být kladen na školní zahrady. Každá budova má svou zahradu, která je vybavena herními prvky, pískovišti, zelení a zahradním nábytkem. Jen na množství financí záleží, zda se nám podaří ze sídlištních zahrad udělat opravdové oázy zeleně, které budou pro děti zároveň rozvíjejícím a inspirujícím prostředím, kde si budou moci bezpečně hrát.

Vnitřní prostory všech tříd prošly rekonstrukcí. Třídy jsou vybaveny odpovídajícím nábytkem, sociální zařízení také splňují všechny požadavky, jak hygienické, tak i estetické.

Každá budova disponuje interaktivní tabulí a několika počítači. Všude byly vybudovány herní a klidové kouty a nainstalována tělovýchovná zařízení pro spontánní pohyb dětí. V každém ročním plánu se zaměřujeme na to,co již bylo dosaženo a na úkoly pro další rok.

4.Filosofie školy a její cíle

Základem štěstí a spokojenosti v životě je sebepoznání, protože jediným zdrojem štěstí je vlastní hlava.

Poznat sebe sama, naučit se úctě k sobě samému, umět formulovat své myšlenky a vyjádřit své pocity a znát své tělo a jeho potřeby, to je základ pro vytváření pozitivních vztahů ke svému okolí a k touze poznávat stále širší svět a spolupracovat s lidmi, které budeme na své životní cestě potkávat.

K tomuto umění chceme dětem v naší mateřské škole pomoci při respektování jejich vrozených možností a schopností. Pomocnou ruku nabízíme formou klidného, bezpečného a láskyplného prostředí.

Dítě je pro nás partnerem, jehož sebevědomí budeme rozvíjet naplňováním jeho potřeb, oceněním výsledků jeho snahy.

Budeme mu oporou při přípravě na vstup do základní školy a rádcem při získávání vědomostí,dovedností a návyků.

Chceme obohacovat rodinnou výchovu a úzce s rodinou spolupracovat při rozvíjení poznání dítěte, osvojování hodnot a získávání osobnostních postojů.

Celá filosofie školy je postavena na školním vzdělávacím programu a z něho vycházejících třídních programů. Doplnkem je mimo školní nabídka činností – angličtina, plavání, keramika, flétna.

Cíle školy a prostředky práce školy

vychází z rámcových cílů

1.cíl: rozvíjení dítěte jeho učení a poznání

pro naplnění tohoto cíle je

cílem školy:

-podporovat tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho spokojenost a pohodu

-rozvíjení přirozené touhy po poznání

prostředkem:

- vyvážená strava a aktivní pitný režim
- odpočinkové odpolední aktivity přizpůsobené věku a potřebám dětí
- využití prostředí MŠ k tělovýchovným aktivitám
- před plavecký výcvik,sauna
- cvičení na balóněch
- každodenní zdravotní cvičení
- umožnění spontánních projevů tak, aby byl dodržen režim třídy
- získání rodičů pro podporu v rámci stravování / ochutnávky/
- logopedická prevence,logopedická poradna
- mimoškolní aktivity s rodiči
- každoroční sportovní olympiáda pro předškolní děti
- ve hrách,v soutěžích,ve výtvarných pracovních a hudebních činnostech
- práce na principech daltonské školy
- vyvážení řízené a spontánní činnosti
- vzdělávání pomocí osobních prožitků,praktických zkušeností,experimentů,pokusů,manipulace

- interakce s okolím
- rozvíjení schopnosti komunikace řešení problémů, komunitní kruhy
- individuální plány

2.cíl:osvojení si základů hodnot, na nich je založena naše společnost

pro naplnění tohoto cíle je

cílem školy:

- podporovat rozvoj sociálně kulturních postojů

prostředkem:

- vštěpování základních společenských návyků
- využití atmosféry komunitního kruhu
- na příkladech ze života, literatury, umění poznávat soucit, solidaritu
- vytváření tradic školy
- návštěvy výstav, divadel, besedy
- spolupráce při výzdobě školy
- akce pro seniory
- dárky pro nemocné kamarády
- dodržování oslav narozenin a svátků
- spolupráce na slatinských tradičních akcích
- seznamování s historií města
- dodržovat národní i místní zvyky

3.cíl:získání osobní samostatnosti a schopnosti projevat se jako samostatná osobnost působící na své okolí

pro naplnění tohoto cíle je

cílem školy:

- vytvářet příležitosti k rozvoji názorů, k formulování myšlenek, k zaujetí stanoviska

prostředkem:

- vhodná organizace dne dětí
- pomoc dětem orientovat se v prostředí
- zajištění stejných práv a povinností pro všechny děti
- převážně pozitivní hodnocení dítěte

- společná tvorba pravidel chování
- důraz na pozitivní vztahy ve skupině
- samostatné řešení problémů a
hodnocení situací
- vyjadřování názoru na dění kolem nás
- rozbor literárních příběhů
- spolupráce s policií
- prevence sociálně patologických jevů

Metody a formy

Volba vhodných metod a forem nám usnadní dosažení cíle naší výchovně vzdělávací práce.

5. Organizace vzdělávání

Děti jsou rozděleny do tříd dle věku a dle zájmu. V každé třídě je zapsáno 28 dětí mimo Kuřátek – třída je vybudována jen pro 25 dětí.

Broučci: věková kategorie 3-5 let

Myšičky: věková kategorie 5-7 let

Klokánci: věková kategorie 5-7 let

Delfinci: speciální anglická třída 5-7 let

Krtečci: věková kategorie 3-5 let

Medvídci: věková kategorie 3-5 let

Kuřátka: věková kategorie 3-5

Personální zabezpečení:

14 pedagogických pracovníků /SPgŠ a VŠ/

1 speciální pedagožka /VŠ/

1 asistent pedagoga

8 provozních zaměstnanců

Režim dne Jm.n. 5/3

6,15	otevření MŠ, scházení ve třídě k tomu určené
7.00	rozchod do tříd, herní a vzdělávací činnosti dle plánu učitelky se zařazením svačiny 8.30-9.00
10.00	druhá svačina -ovoce
10.05- 10,15	odchod na pobyt venku
12.05-12,15	návrat z pobytu venku
12.30	oběd
13.00	odpolední odpočinek
12.45-13.00	rozcházení dětí po obědě
14,30	odpolední svačina, individuální práce s dětmi
15.30	spojení tříd ve třídě k tomu určené
16.30	uzavření MŠ

Pitný režim v průběhu celého dne!

- Daltonské principy

Svoboda – volnost : základ pro zdravý rozvoj dítěte po všech stránkách osobnostního rozvoje, možnost svobodně vyjádřit své pocity, názory a poznatky

Samostatnost – zákonitě navazuje při sebeuvědomění

Spolupráce – vlastnost tolik potřebná pro život v kolektivu a pro sebeuplatnění

- Svoboda

Celý režim dne a plánování je postaveno na respektování volnosti. Děti se samostatně rozhodují , kdy, jakou, s kým a jak činnost budou provádět.

Tato volnost se projevuje již při volbě času pro ranní svačinku. Při tvorbě denního programu, volbě činností. Děti mají dostatečnou nabídku materiálů a podnětů pro hry, motivační kouty. Veškeré materiály a hry jsou volně přístupné.

Každé dítě má své portfolio, které vytváří ve spolupráci s učitelkou ze svých prací /výkresy, pracovní listy/.

- Samostatnost

Podporujeme samostatnost při rozhodování ve všech situacích, které přináší den, aktivní řešení problémů, utváření a posuzování vlastního stanoviska. Během dne paní učitelky využívají zástupné předměty a tato praxe se nám velmi osvědčila. K zadaným úkolům si děti samostatně vyhledávají informace v dětských encyklopediích a mohou použít i internet. Základem je aktivita dětí ne učitele.

- Spolupráce

Prvek spolupráce se objevuje nejen při řešení strukturovaných úkolů, ale i při hodnocení práce. Ve smíšených třídách starší děti pomáhají

mladším, vysvětlují jim nové situace. Spolupráce vytváří povědomí o mezilidských vztazích a tím rozvíjí komunikativní dovednosti.

- Role učitelky

Daltonské školy používají nedirektivních přístupů, učitelky se snaží nenásilnou formou vtáhnout děti do dění ve třídě, zapojit je do činností a posléze i do tvorby denního programu. Velmi důležité je naučit děti používat otázky, chtít znát odpovědi, rozvíjet přirozenou zvědavost. Učení probíhá přirozenou formou hry a akceptuje individuální potřeby dítěte a jeho individuální rozvoj. Vztah učitelka dítě je partnerský. Učitelky svým chováním, způsobem vyjadřování a ohleduplností k dětem jsou vzorem sociální komunikace. Děti vedou k tomu, aby byly k sobě laskavé, učí je řešit konfliktní situace.

- Pravidla

V každé třídě jsou ve všech prostorách na viditelných místech vyvěšena pravidla. Tato pravidla vytváří děti spolu s učitelkami a odráží se v nich vše, na čem se dohodnou. Pravidla pro chování dětí i učitelek, pravidla pro používání předmětů, pro využívání prostor. Pravidla jsou vyjádřena symboly, které si kolektiv sám zvolí a také si sám hlídá jejich dodržování.

- Barevnost ve vzdělávacím procesu

Ve všech daltonských školách se používá barevné označení dnů v týdnu. Každý den má svou stálou barvu a s ní děti pracují po celý rok na daltonské tabuli i na svých vlastních pracích. Označení barevnosti dnů je v každé třídě jasně označeno.

- Daltonské tabule

Tabule hrají velmi důležitou roli v daltonských školách pro přehled plánovaných činností pro každý týden, jejich plnění dětmi a hodnocení jejich zvládnutí.

Na základě plánování v tématických okruzích vždy na začátku týdne učitelky s dětmi sestaví plán činností na celý týden, zvolí pro tyto činnosti symboly a ty vyvěsí na tabuli. Proti těmto symbolům jsou umístěna označení dětí, v naší MŠ používáme značky dětí. Každé dítě po splnění úkolu označí barevným kolíčkem jeho zvládnutí. Děti v předškolních třídách hodnotí a vyznačují i to, jak se jim činnost líbila. Tento způsob hodnocení je předchůdcem hodnocení v ZŠ, jak úkol zvládli.

Pro nejmladší děti používáme místo úkolů jen hodnocení zvládnutí prvků sebeobsluhy a základů sociálního chování.

Na konci týdne všichni dohromady hodnotí celý týden, nejen z pohledu splnění úkolů, ale i z úhlu pocitů dětí i učitelek. Hodnotí se celková atmosféra třídy a z toho hodnocení se vychází při sestavování dalšího programu.

- Hodnocení dětí

Každé dítě má založené svou slohu, která obsahuje:

1. anamnestický rozhovor s rodiči
2. pedagogickou diagnostiku
3. záznamy o výtvarném projevu
4. diagnostické záznamy 3x do roka
5. záznamy specialistů
6. individuální plány

Portfólio obsahuje výtvarné práce dětí a pracovní listy.

Evaluace TVP probíhá vždy po skončení projektu / 1 -2 měsíce/. Zde jsou zaznamenány i individuální problémy a pokroky jednotlivých dětí a postup dalšího vzdělávání.

6. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- ŠVP je rozložen do pěti základních témat, která obsahují změny ve společnosti a v životě dětí v souvislosti se střídáním ročních období
- Témata jsou rozpracována do podtémat. Jednotlivá podtémata lze vhodně doplňovat, obměňovat, případně jinak upravovat dle potřeb učitelek, nebo vzniklé situace
- K realizaci témat mají učitelky naší MŠ osobnostní a odborné předpoklady.
- Učitelky mají vhodné podmínky a přiměřené množství materiálů k realizaci stanovených cílů (v mladších odděleních je počet 26 zapsaných dětí vysoký)
- Realizace i nabízené aktivity jsou přijatelné i pro rodiče, kteří jsou informováni a mají možnost se na aktivitách školy podílet
- Činnosti jsou dostatečně různorodé a přiměřené zájmu a schopnostem dětí.
- ŠVP v širším smyslu prospěje rodině, škole i našemu městu ve vztahu poznání zvyků, tradic a poznatků o městě, ve kterém všichni žijeme

Školní vzdělávací program vychází z přirozeného běhu roku a je rozdělen do pěti základních témat.

1. Přicházíme k vám
2. Kouzelný čas
3. Tajemství bílé peřinky
4. Nový život
5. Společně na slunci

Jednotlivá témata lze rozšiřovat o prožitky dětí, které se neočekávaně vyskytnou. Délka témat je přibližně dva měsíce, ale není závazná. Lze zkrátit i prodloužit dle potřeb třídy a hodnocení učitelky.

Program vytyčuje základní cíle pro dvě věkové kategorie: 3-5 let
5-6 let

Individuální plány řeší rozvoj dětí s odkladem školní docházky.

Školní vzdělávací program je naplňován na základě pečlivě vypracovaných třídních programů, které vychází z pedagogické

diagnostiky, z charakteristiky třídy, z personálních a materiálních podmínek školy.

Se školním programem je skloubena mimo školní činnost a spolupráce se specialisty – logoped, psycholog, dětský lékař.

Na realizaci školního programu se podílí pedagogická rada, vedení kuchyně, vedení provozu.

Tři předškolní třídy pracují s daltonskými prvky od roku 2003. V letošním roce budeme zavádět daltonské prvky i do tříd pro věkovou kategorii 3 -5 let ve velmi zjednodušené formě. V současné době byly všechny pedagogické pracovnice /14/ proškoleny a deset se zúčastnilo konference. Spolupracujeme s MŠ Neklež a ZŠ Přemyslovo nám.1.

7.Podmínky vzdělávání

Věcné podmínky

- Mateřská škola má dostatečně velké prostory, vyhovující všem činnostem dětí, prostorové uspořádání je a odpovídá vyhlášce. Počet toalet je vyhovující pro 25 dětí, v roce 2012 provedeme úpravy pro vyšší počet dětí, ve třídách je výškově nastavitelný nábytek a pořizujeme nové výškově odlišné židle a nová lehátka.
- Vybavení učebními pomůckami je na velmi uspokojivé úrovni, další pomůcky budeme pořizovat pro rozvoj v oblast jazykové vybavenosti, motoriky a sociálního chování.
- Zahrady jsou vybaveny pískovišti, hracími plochami, herními prvky z akátového dřeva. Máme vypracované návrhy na úpravu školních zahrad- vytvoření přírodních klidových koutů, pracovních zákoutí, vodních ploch, sportovních prvků. Realizace se bude odvíjet od dostupnosti financí.

Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, jídelníček je sestavován s přihlédnutím k racionální výživě, vedoucí stravování vyhodnocuje spotřební koš.
- Jsou dodržovány maximálně tříhodinová rozmezí mezi jídlem, velký důraz kladen na pitný režim, nabídka tří nápojů denně. Jídlo se podává esteticky upravené. Stravu dovážíme z vývařovny na základní škole a zavádíme biopotraviny/ hlavně mléčné výrobky/.
- Děti mají pravidelný rytmus a řád ohraničený základními režimovými momenty – strava, pobyt venku, odpočinek. Učitelka má dostatek prostoru pro flexibilní obměňování programu.

- Děti mají volnost pohybového projevu během celého dne, v příštích letech se zaměříme na volný přístup k tělocvičnému náradí a doplnění sortimentu.
- Již druhým rokem probíhá cvičení s míči s kontrolou držení těla ve spolupráci s primářem z dětské nemocnice.
- V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí.

Psychohygiena

- Je zajištěn pravidelný denní řád, který je ale natolik flexibilní, že umožňuje organizace činnosti dětí v průběh dne přizpůsobit potřebám a aktuální situaci
- Rodiče mají oznout přivádět své dítě do MŠ libovolně dle školního řádu nebo na základě domluvy
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší nebo počasí (mráz pod -10°C , náledí, silný vítr, déšť, inverze, velká horka), Zaměříme se na dodržování doby pobytu venku, zařazování více pohyb.her
- Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale v rámci možností ve třídě
- Spací aktivity dětí jsou upraveny dle individuálních potřeb dětí, všechny děti odpočívají asi 45 minut, poté jsou dětem s nižší potřebou spánku nabízeny klidné aktivity ve třídě, do spaní v MŠ nikdo děti nenutí
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování
- Učitelky zatěžují děti přiměřeně v rámci jejich možností, děti mají možnost kdykoliv relaxovat v klidných koutcích třídy

- Nově přichozím dětem nabízíme adaptační režim dle domluvy s rodiči
- MŠ je vybavena výškově nastavitelnými stoly, židličky mají různou výšku

Organizace

- Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně
- Řád školy je dostatečně pružný, je možné reagovat na individuální potřeby dětí i aktuální situace
- Všechny děti mají ve školce stejná práva, stejné možnosti i povinnosti, nikdo není zvýhodňován
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována do určitých mezí, vyplývajících z řádů, norem, které jsou ve škole stanoveny
- Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dítětem, která mu je příjemná, kterou navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce
- Nenásilně vyřazujeme nezdravé soutěžení dětí
- Převažují pozitivní hodnocení, pochvala za konkrétní věci, učíme dítě nebát se, pracovat samostatně, důvěřovat si .
- U dětí rozvíjíme cit pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu, řešení konfliktů
- Děti se podílí na vytváření pravidel ve třídě, které směřují k vzájemné úctě, respektu a k pohodě ve třídě, dále budeme klást důraz na pravidla pro zaměstnance

- Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně ovlivňují vztah mezi dětmi prosociálním směrem – prevence šikany

Řízení školy

- Všichni zaměstnanci znají své kompetence obsažené v pracovních náplních.
- Škola má zavedený funkční informační systém. Panuje zde vzájemná důvěra a otevřenost.
- Zaměstnanci jsou seznámeni s kriterii pro ohodnocení, ředitelka pravidelně provádí kontrolní činnost a její výsledky konzultuje s pracovníky. Všichni zaměstnanci přicházejí s novými nápady pro rozvoj školy.
- Opět se nám pomalu daří upevňovat vzájemné vztahy díky společným akcím.
- Ředitelka zajišťuje vnější informační systém pro rodiče, zpracovává plán spolupráce s ostatními subjekty.
- Každoročně se provádí evaluace výchovně vzdělávacího procesu a z jejích výsledků se čerpá při sestavování ročního plánu a TVP, na této činnosti se podílí celý pedagogický sbor, v některých oblastech i provozní zaměstnanci
- Spolupracuje s ostatními organizacemi v obci

Spolupráce MŠ se ZŠ

- ukázková hodina, prezentace ZŠ, přednáška psycholožky
- vánoční koncert pro rodiče ZŠ a MŠ
- beseda pro rodiče / psycholožka a učitelé/

- divadelní představení pro děti
- exkurse do skleníku v ZŠ
- táborák pro předškoláky společně s učitelkami ZŠ

Spolupráce s Klubem důchodců

- podzim - společné tvoření z přírodnin v MŠ
- zima - představení pro důchodce na radnici
- jaro - společné tvoření na Velikonoce
- - koncert ke Dni matek

Spolupráce s ÚMČ

- příprava a účast na slatinských vánocích
- účast ve výtvarné soutěži

Spoluúčast rodičů

- Schůzka pro rodiče – informace o koncepci školy, ŠVP, režimu dne, právech a povinnostech dětí a zákonných zástupců
- Anamnestické pohovory před nástupem dítěte
- Schůzka rodičů předškoláků s účastí učitelek z 1.stupně ZŠ
- Beseda s psycholožkou

- Zapojení rodičů do přípravy větších akcí pro děti, pomoc při organizování návštěv pracovišť, firem
- Akce s rodiči –
  - Září - malování na chodník
  - Říjen - drakiáda
  - Listopad – výroba strašidel z dýní
  - Prosinec - oslavy Vánoc
  - Leden - karneval
  - Únor – stavby ze sněhu
  - Březen – velikonoční oslavy
  - Duben – slet čarodějnic
  - Květen - Den matek,
  - Červen – rozloučení s předškoláky, táborák
- Účast rodičů na edukativně stimulačních skupinách s učitelkami ZŠ
- Poradenský servis – třídní setkávání
- Ukázka výchovně vzdělávací činnosti
- Aktuální informace prostřednictvím nástěnek a webových stránek
  - časový rozvrh důležitých akcí
  - přehled činností třídy
  - chronologický přehled prací dětí – vývoj výtvarného projevu

8. Obsah vzdělávání

Časový plán školního vzdělávacího programu

1. Přicházíme k vám září-říjen
  - Medvídek se uklání, buďte u nás vítáni
Seznámení s prostředím, kamarády,
pravidla, režim
  - Já a moje rodina
Uvědomění sebe sama, rodina, zdraví, tělo, vztahy
  - Barevný podzim
Změny v přírodě, počasí, oblečení, zdraví
2. Kouzelný čas listopad – prosinec
  - Mikuláš
Tradice, pomoc druhým, pocity
  - Vánoce jsou za dveřmi
Zvyky, rodina, vztahy, ostatní národy a jejich
tradice,
Péče o potřebné,
3. Tajemství bílé peřinky leden - únor
  - Zimní čarování
Příroda, charakteristické znaky zimy, vlastnosti
sněhu
  - Ledové království
Zimní sporty, ochrana zdraví, bezpečnost, zvířátka
  - Masopust
Karneval, převleky, lidské
vlastnosti, obličej, vyjádření nálad

4. Nový život březen - duben

- Co se vyklube z vajíčka
Velikonoce, tradice, koledy, estetické cítění,
- O zakleté přírodě
Probouzení přírody, proces klíčení, vliv tepla a slunce, proces zrodu, živá příroda

5. Společně na slunci květen -
červen

- Svátek rodiny
Lidé kolem nás, rodina, vztahy, povolání, role
- Rozloučení s kamarády
Odchod předškoláků
- Čeká nás léto
Charakteristika léta, proces zrání, krásy i nástrahy prázdnin

1.téma - Přicházíme k vám

cíle:

Mladší věková skupina:

- Vytváření vztahu k okolí, seznámení s prostředím
- Uvědomování si vlastní osoby
- Rozvíjení schopnosti vyjádřit pocity, dojmy, prožitky
- Uvědomování si vlastního těla
- Rozvíjení pohybových dovedností – hr. a jem. motorika
- Rozvíjení a užívání všech smyslů

Starší věková skupina:

- Rozvíjení vztahů k okolí
- Získávání sebedůvěry
- Posilování citové samostatnosti
- Získávání schopnosti řídit vůlí chování a ovlivňovat vlastní situaci
- Osvojení poznatků o těle a jeho zdraví

- Seznámení s dovednostmi důležitými pro podporu zdraví a bezpečí
- Osvojení zdravých životních návyků pro osobní pohodu i pohodu prostředí

Podtémata:

❖ Medvídek se uklání, buďte u nás vítáni

Mladší – adaptace, seznamování s novými kamarády, se zaměstnanci, vytváření pravidel ve třídě, osvojení režimu školy, seznámení se značkou a s vlastním místem (skříňka, ručník, židlička), vytvoření pocitu bezpečí a sounáležitosti

Starší – seznámení s novým kolektivem třídy, posilování uvědomění si vlastní identity, role v kolektivu, rozvoj komunikativních dovedností, navazování vztahů, vytváření pravidel, osvojování nového typu práce

❖ Já a moje rodina

Mladší – osvojování základních společenských návyků (přivítání, rozloučení, poděkování, prosba), porovnávání odlišností školního a rodinného prostředí, struktura rodiny, jména spolužáků

Starší – rozdělení rolí v rodině, jména členů rodiny, znalost adresy, uvědomování si rozdílu mezi dítětem a dospělým, mezi mužem a ženou, základní charakteristika vývoje

❖ Barevný podzim

Mladší – základní typy počasí, názvy jeho projevů, pozorování

změn v přírodě, vliv změn počasí na člověka, ochrana zdraví, projevy nemocí, prevence, barevnost podzimu,

Starší - pozorování změn ve svém okolí, seznámení s místem bydliště, vyjádření vztahu k bydlišti, projevy podzimu v okolí, podzimní plodiny jejich využití v souvislosti se zdravím, vliv sportu na zdravý vývoj

Akce školy:

Týden otevřených dveří

První třídní povídání

Drakyáda

Beseda s psychologem a s pedagogy ZŠ

Logopedická depistáž

Započetí edukativně stimulačních skupin

Kreslení na chodníku

Plavání

Saunování

2.téma – Kouzelný čas

cíle:

Mladší věková skupina:

- Rozvíjení schopností a dovedností pro navazování vztahů
- Rozvoj komunikativních dovedností

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností (vnímání, poslech, porozumění)
- Učit se chránit osobní soukromí
- Rozvíjení užívání všech smyslů

Starší věková skupina:

- Posilování schopností a dovedností pro navazování vztahů
- Rozvíjení interaktivních vztahů
- Posilování kultivovaného projevu
- Osvojování dovedností potřebných pro čtení a psaní
- Rozvíjení produktivních řečových schopností
- Učit se respektovat osobní bezpečí i bezpečí druhých
- Rozvíjení kulturně estetických dovedností

Podtémata:

❖ Mikuláš a čerti

Mladší – uvědomování si vlastní identity, získávání sebedůvěry, posilovat pocit bezpečí dítěte, seznámení s tradicemi a zvyklostmi, rozlišování dobra a zla, naučit se pojmenovat co chci a co ne, společná snaha o vytváření radosti a veselí, pohybové i výtvarné zpracování tématu

Starší – rozvíjení fantazie, představivosti, posilování pozitivního vztahu k sobě i k druhým, seznámení s historií zvyků, rozvíjet pocit potřeby pomáhat druhým

❖ Vánoce jsou za dveřmi

Mladší – seznámení s základními zvyky, posílení vztahů k rodině, rozlišování základních pocitů (štěstí, radost, osamění, smutek) nacházení potřebných lidí ve svém okolí a způsobu jak jim pomoci

Starší – seznámení s odlišnostmi oslav v rodinám, v našem městě, v jiných zemích, praktická zapojení do oslav ve městě – slatinské vánoce, důchodci, zvolit způsob jak potěšit nejbližší

Akce:

Mikulášská nadílka

Vánoční posezení s rodiči

Dopoledne s důchodci

Krmení pro zvířátka na školní zahradě

Pečení perníků

Slatinské vánoce

3.téma – Tajemství bílé peřinky

cíle:

Mladší věková skupina:

- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavost, radost z objevování)
- Rozvíjení smyslového vnímání
- Vytváření povědomí o morálních a mezilidských hodnotách
- Rozvíjení kulturně estetických dovedností receptivních
- Rozvíjení pohybové dovednosti v oblasti hrubé a jemné motoriky
- Vytváření návyků zdravého životního stylu

Starší věková skupina:

- Rozvíjení tvořivého myšlení
- Zpřesňování smyslového vnímání
- Rozvoj kulturně estetických dovedností produktivních
- Posilování povědomí o morálních a mezilidských hodnotách
- Rozvíjení fyzické zdatnosti
- Rozvoj jemné motoriky
- Upevňování zdravého životního stylu
- Vytvářet základy práce s informacemi

Podtémata :

❖ **Zimní čarování**

Mladší – učit děti chápat přirozený vývoj ve změnách počasí, zvládat pohybové aktivity na sněhu, rozlišovat co je bezpečné, seznámit se s vlastnostmi sněhu a ledu, vnímat zimní přírodu všemi smysly

Starší – porozumět změnám v přírodě i v životě, rozlišovat aktivity obohacující a škodlivé, najít zálibení v zimních sportech

❖ **Ledové království**

Mladší – vytvoření klouzačky vlastními silami, seznámení s postavami pohádky „Ledové královna“, rozlišování základních povahových vlastností, pochopení pojmu pomoc druhým, rozlišení zimního oblečení a jeho funkcí pro zdraví

Starší – vyhledávat informace o ledu, pokusy s ledem, budování sněhových staveb, vést děti k ohleduplnosti při sportech, naučit se vyjádřit vlastní názor, vysvětlit, co se mi líbí a co ne, učit se řešit situace

❖ **Masopust**

Mladší – seznamování s lidovými pranostikami a jejich pochopení, naučit se s nimi spojená říkadla, nácvik tanců, procvičování tanečních kroků, přípravy karnevalu ve třídě, společná práce na výzdobě, zapojení rodičů do výroby masek

Starší – probouzení zájmu o lidové tradice a zvyky, rozlišování spisovného slova a nářečí, výtvarné zpracování dojmů z karnevalu, zvládnutí tance ve dvojicích a v kruhu, spolupráce při výzdobě a tvorbě masek

Akce:

Návštěva divadla

Návštěva pracovišť některých rodičů

Vyprávění o masopustu, prohlížení fotografií

Karneval ve třídách

Slatinský karneval

Lyžařský zájezd

Stavby ze sněhu

4.téma – Nový život

cíle:

mladší věková skupina:

- Rozvíjení schopnosti vážit si života ve všech formách
- Vytvářet povědomí o vlastní sounáležitosti se světem
- Přizpůsobovat se přirozenému vývoji a běžným změnám
- Osvojování jednoduchých poznatků o světě a životě
- Naučit se správnému držení těla
- Seznámit se s jednoduchými hudebními nástroji
- Učit se ptát se
- Rozvíjení pozornosti

Starší věková skupina:

- Rozvíjení pocitu sounáležitosti s přírodou a lidmi, zemí
- Osvojit dovednosti potřebné k péči o okolí
- Prohlubování poznatků o světě a životě
- Vytváření základů pro práci s informacemi
- Naučit se ovládat dechové svalstvo a sladit pohyb se zpěvem

- Osvojit si zacházení s jednoduchými hudebními nástroji
- Naučit se vést rozhovor a rozvíjet paměť

Podtémata

❖ Co se vyklube z vajíčka

Mladší –seznámení s pojmem Velikonoce, seznámení s jejich historií, přiblížení tradice, výzdoba třídy, nácvik koled, zdobení perníčků, malování vajíček

Starší – vyhledávání informací o oslavách Velikonoc v různých regionech, zvolení techniky zdobení vajec dle vlastního výběru, zapojení rodiny a důchodců, jarní barvičky a jejich používání a výskyt v přírodě

❖ O zakleté přírodě

Mladší – pozorování probouzení přírody při vycházkách, výtvarné zachycení jevů v přírodě, rozlišování základních barev, zvířátka a jejich mláďata

Starší – pokusy-vliv tepla a světla, pozorování procesu zrodu, vyhledávání obrazového materiálu, pokusy –klíčení, výtvarné zachycení pokusů, hledání vysvětlení toho,co se děje

Akce

Divadelní představení

Malování vajíček s důchodci

Oslava Velikonoc

Vycházky do okolí

Návštěva ZOO
Návštěva statku
Návštěva skleníku

5.téma – Společně na slunci

V obou věkových skupinách cíle pro toto období vyplývají z hodnocení práce třídy, jejího rozvoje a dosažené úrovně. Učitelky si na základě vlastní evaluace vytyčí cíle a zapíší si je po konzultaci s ředitelkou do třídních plánů.

V tomto období se věnujeme hlavně prohlubování dosažených znalostí, postojů a návyků. Zaměříme se na oblasti, kterým z rozličných důvodů nemohla být věnována větší pozornost.

Podtémata

❖ Svátek rodiny

Lidé kole nás, rodina, vztahy, povolání , role

❖ Rozloučení s kamarády

Slavnost na odchod předškoláků, změny, které pro ně nastanou – povinnosti, možnosti se něco nového naučit, noví kamarádi,

❖ Čeká nás léto

Charakteristika léta, proces zrání, krásy a nástrahy léta

Akce

Den matek

Vystoupení v klubu důchodců

Výlet

Olympiáda

Táborák s předškoláky

Zásady práce ve třídě

- Plánování na třídách musí vždy vycházet z diagnostiky dětí a zpětné vazby předcházející tématické části. Je vedeno písemně .

- **Plánování a realizace tématických částí jsou prováděny podle následujících zásad:**

- časové období jednotlivých tématických částí je odvozeno od náročnosti tématu a zpětné vazby dosažených výsledků práce s dětmi, ale vzhledem k propojenosti tříd by mělo začínat a končit v přibližně stejnou dobu
- kompetence a dílčí cíle jednotlivých oblastí tématické části plánují všechny učitelky v MŠ společně na základě cílů Ročního plánu
- plánované činnosti jednotlivých oblastí vychází z podmínek třídy, měly by nést znaky prožitkového učení (spontaneita, objevnost, komunikativnost, prostor pro aktivitu a tvořivost, celostnost) a připravují je společně učitelky na třídě
- každodenní nabídka činností by měla odpovídat 7 typům inteligence (Gardner, 1996)
- k preferovaným činnostem patří **spontánní hra, experimentace, psychomotorická cvičení, výlety, exkurze, kooperativní hry, práce s encyklopediemi, ruční práce s přírodním a jiným materiálem**
- k nadstandardním činnostem, za jejichž obsahovou náplň zodpovídají pověřené učitelky patří logoprůcká

poradna, hra na flétnu, edukativně stimulační skupiny, práce s keramickou hlínou, plavání, logopedie, cvičení s míči, angličtina

- uplatňujeme metody práce mezi něž patří **komunitní kruh, tvořivá dramatika, prožitkové učení**
- učitelky myslí na to, že nejlépe se děti učí od sebe navzájem, takže kdykoli to situace umožňuje, dávají tomuto učení prostor (tzv. sociální učení)
- další zásady vychází ze tří daltonských principů výše uvedených, děti si sami volí dobu činnosti a snaží se ji sami zhodnotit

10.EVALUACE

Předmětem evaluace bude – vzdělávací proces, podmínky, za kterých probíhá, i výsledky, jichž dosahuje mateřská škola a jednotlivé ped.pracovnice. Budeme průběžně sledovat a zaznamenávat a vyhodnocovat všechny konkrétně stanovené cíle a záměry a na základě zjištění navrhopvat a provádět úpravy programů. Budeme hodnotit především vlastní práci, zvolené formy, metody, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, zda jsme děti zaujali, jestli zvolená činnost pro ně byla přínosem.

Cíl evaluace:

- Zjistit úroveň naplňování cílů ŠVP
- Sebekriticky zjistit a posoudit úroveň vlastní výchovně vzdělávací práce
- Zjistit a zhodnotit funkčnost nového ŠVP
- Zhodnotit jak se podařilo vzdělávat děti na základě individuálních plánů
- Zhodnotit účelnost opatření k realizaci aktivního dodržování zásad zdravého životního stylu / pitný režim, pestrost jídelníčku/
- Zhodnotit výsledky spolupráce rodiny a školy při zajišťování potřeb dítěte
- Zhodnotit účinnost režimových opatření zaměřených na vytváření podmínek pro přirozené a prožitkové učení jako základní princip učení dětí předškolního věku
- Zjistit úroveň aktivity pitného režimu

- Zhodnotit míru spolupráce, konzultace učitelek o výchově a vzdělávání, sdělování zkušeností – pedagogické porady

Zdroje informací:

Děti, rodiče, provozní zaměstnanci, spolupracující odborníci, partneři školy, zřizovatel, základní školy, zpráva ČŠI, videodokumentace, fotografie, kronika, dokumentace školy

Metody hodnocení:

- Pozorování, opakované pozorování
- Rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s odborníky
- Diskuse
- Rozbor herních aktivit dítěte
- Rozbor procesu učení / vhodné využití didaktických her a testů/
- Rozbor jazykových projevů / úroveň komunikace/
- Rozbor, analýza prací – kresba, malba, pracovní výrobek
- Rozbor osobní dokumentace dítěte
- Rodinná anamnéza
- Sociometrické metody / rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení/
- Analýza vlastní pedagogické práce

Prostředky evaluace:

- Sledování a vyhodnocování školního vzdělávacího programu – pedagogické porady

- Průběžné vyhodnocování TVP a jejich funkčnosti, písemné záznamy o diskusích k TVP, o kontrolách a úpravách
- Průběžné sledování a hodnocení materiálních, hygienických a psychohygienických podmínek a podmínek k zajištění bezpečnosti a ochrany dětí
- Sledování a hodnocení kvality práce provozních zaměstnanců – provozní porady
- Sledování kvality pedagogické práce – hospitační záznamy
- Individuální a speciální pedagogická diagnostika dětí
- Závěrečné hodnocení ŠVP
- Sledování a hodnocení spolupráce s ostatními institucemi
- Kontrola vedení třídní a jiné dokumentace
- kontrola dodržování vnitřních směrnic, pracovního a školního řádu
- dodržování pracovních náplní

Kriteria pro hodnocení pedagogů a jejich vzdělávací práce

Učitelka zodpovídá za to, že:

- veškerá pedagogická činnost odpovídá filosofii školy
- TVP je v souladu s ŠVP
- Program ped. činností je cílevědomý a je plánován
- Jsou pravidelně hodnoceny podmínky i výsledky ped.procesu
- Analyzuje věkové i individuální potřeby dětí

- Realizuje individuální a skupinové vzdělávací činnosti směřující k rozvoji dětí
- Hledá vhodné metody pro individuální a skupinovou práci
- Projektuje a realizuje individuální činnosti s dětmi se zvláštními vzdělávacími potřebami
- Provádí evaluační činnosti, kontroluje a hodnotí výsledky své práce
- Sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí
- Děti jsou každodenně dostatečně dlouho venku
- Nově příchozí mají možnost postupné adaptace
- Respektují individuální potřebu aktivity a odpočinku, nenutí děti ke spánku
- Všechny děti mají rovnoprávné postavení
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů
- Prostorové uspořádání třídy vyhovuje individuálním i skupinovým i frontálním aktivitám
- Programově věnuje neformálním vztahům ve třídě / prevence šikany a vandalismu/
- Děti mají dostatek prostoru a času pro spontánní hru
- Provádí poradenskou činnost pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání v rámci svých kompetencí!
- Analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a věnuje se dalším sebevzdělávacím aktivitám
- Akceptuje názory a přání partnerů ve vzdělávání
- Sleduje, zda se děti cítí v pohodě fyzické i psychické
- Sleduje, zda se děti rozvíjí v souladu se svými schopnostmi a možnostmi
- Podněcuje harmonický rozvoj dítěte
- Děti mají dostatek podnětů k učení a radost z něho
- Je posilována sebedůvěra

- Děti mají dostatek možností rozvíjet vztahy vzájemné a cítí se ve skupině bezpečně
- Je dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- Děti pochopí, že vlastní aktivitou mohou ovlivňovat své okolí
- Seznamuje děti se vším, co je pro jejich každodenní činnost a život důležité
- Dítě obdrží speciální pomoc a podporu, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebuje
- Ve vztahu k rodičům usiluje o vytvoření partnerského vztahu, umožní rodičům přístup za svým dítětem do třídy a má možnost zúčastnit se jeho činnosti
- Vede s rodiči průběžný dialog o dítěti

Kriteria pro hodnocení provozních zaměstnanců

- Plní všechny úkoly dané v prac. náplni
- Dodržují řády a směrnice školy a pracovní dobu
- Veškeré vybavení a prostory udržují v čistotě, zdravotně nezávadné a bezpečné
- Zahrada v MŠ je upravená a bezpečná
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava, je zachována skladba jídelníčku, dodržovaná technologie přípravy pokrmů a nápojů, děti mají dostatek tekutin
- Pracovnice samy se chovají dle zásad zdravého životního stylu
- S dětmi se zbytečně nemanipuluje
- Zaměstnanci se vyhýbají negativním slovním komentářům, podporují u dětí samostatnost, dostatečně je chválí

- Spolupracují s ředitelkou a učitelkami na dalších aktivitách školy
- Pracují profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly
- Chrání soukromí rodiny, jednají s rodiči ohleduplně, taktně a diskrétně a s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi

Orientační pedagogická diagnostika

Evidenční list dítěte

Záznam o pozorování dítěte

Individuální plán

Způsob kontroly a diagnostika vývojové úrovně dětí, výsledky výchovně vzdělávací práce

Hodnocení vývojové úrovně dle testů	3x ročně
učitelky	všechny

průběžná diagnostika	každodenně
učitelky	všechny

konzultace výchovně vzdělávacích problémů s ředitelkou

dle potřeby ve spolupráci s rodiči vyšetření PPP

spolupráce s logopedickým centrem - PaedDr..Kuthanová

spolupráce s PPP - PaedDr..Beranová

vypracování individuálních plánů pro děti s odloženou docházkou

integrace – spolupráce s Mgr.Žampachovou

12. přílohy

- roční plán
- analýza SWOT
- řády a směrnice školy

V Brně dne 8.8.2011

Vypracovala: Bc.Marcela Havlíčková